

виробництва на глобальному ринку, збільшення випадків підробок, конкуренція з альтернативними оліями, виклики сталого розвитку, нестабільність цін на сировину та зміни в нормативному регулюванні, інновації в харчовій промисловості, коливання в міжнародних ланцюгах постачання [4–6].

Список використаних джерел:

1. Рослинні олії. Луцький національний технічний університет. URL: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%AF%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%202/page35.html.
2. Oilseeds: World Markets and Trade. United States Department of Agriculture Foreign Agricultural Service. 2024. URL: <https://apps.fas.usda.gov/psdonline/circulars/oilseeds.pdf>
3. Insider. Insider Inc. 2024. URL: <https://markets.businessinsider.com/commodities/palm-oil-price>.
4. Global Vegetable Oil Market 2024–2033. CMI Consulting LLC. 2024. URL: <https://www.custommarketinsights.com/report/vegetable-oil-market/>.
5. Vegetable Oils Market Outlook, 2021–2031. URL: <https://www.transparencymarketresearch.com/vegetable-oil-market.html>
6. Vegetable Oils Market Outlook (2022–2032). URL: <https://www.factmr.com/report/vegetable-oils-market>.

Канд. екон. наук Скрипник Н. Є., Батир О. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ФАКТОРИ ТА ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ АРТ-БІЗНЕСУ
В ГЛОБАЛЬНІЙ КРЕАТИВНІЙ ЕКОНОМІЦІ**

Вплив цифрових технологій на арт-ринок стає все більш помітним завдяки активному використанню онлайн-платформ, соціальних мереж та блокчейн-технологій. Сучасні цифрові інструменти дозволяють не лише розширити географію продажів, але й створити нові формати представлення мистецтва, зокрема через цифрові виставки та продаж NFT.

Зростання попиту на креативні індустрії відображає глобальні зміни в культурних та споживчих вподобаннях суспільства. Сучасні споживачі все більше цінують унікальність і автентичність, що стимулює інвестиції у мистецтво

як засіб збереження культурної спадщини та створення нових форм естетичного досвіду [1]. Водночас зростання доходів середнього класу, розширення можливостей для індивідуального самовираження та активізація креативних ініціатив створюють сприятливе середовище для подальшого розвитку арт-бізнесу.

Роль міжнародних аукціонів та галерей у глобальній креативній економіці полягає у забезпеченні ефективних каналів збуту та популяризації мистецтва на світовій арені. Завдяки глобальній мережі галерей і провідним аукціонним домам, мистецтво отримує можливість доступу до ширшої аудиторії, що сприяє інтеграції культурних ринків і стимулює розвиток арт-бізнесу як ключового елементу сучасної економіки.

Інвестиційна привабливість мистецтва є ключовим фактором розвитку арт-бізнесу в сучасній економіці. Згідно з динамікою світового арт-ринку, у 2022 році його обсяг перевищив 16 млрд доларів США, що демонструє стійкий інтерес інвесторів до мистецьких активів (рис. 1). Мистецтво продовжує розглядатися як альтернативний клас активів для диверсифікації інвестиційних портфелів, забезпечуючи їхню стабільність навіть у періоди економічної нестабільності. Розвиток правового регулювання арт-ринку створює сприятливе середовище для становлення та зростання арт-бізнесу, забезпечуючи прозорість та захист прав усіх учасників ринку. У Європейському Союзі та інших провідних країнах прийнято низку нормативно-правових актів, спрямованих на боротьбу з піратством, підтвердженням автентичності творів мистецтва та регулюванням операцій на ринку. Сприятливе правове середовище зменшує інвестиційні ризики, стимулює міжнародну співпрацю між галереями, аукціонними домами та інвесторами, що в свою чергу сприяє подальшому зростанню арт-сегменту.

Соціокультурні та економічні тенденції сприяють становленню арт-бізнесу через зміну споживчих вподобань та зростання цифровізації. Розвиток соціальних мереж і онлайн-платформ створює нові можливості для популяризації мистецтва та розширення аудиторії, що особливо актуально для залучення молодих покупців. За даними деяких досліджень, окремі сегменти арт-ринку демонструють щорічне

зростання продажів на рівні 10–15%, що підкреслює зростаючу роль мистецтва як важливого економічного драйвера в глобальній креативній економіці.

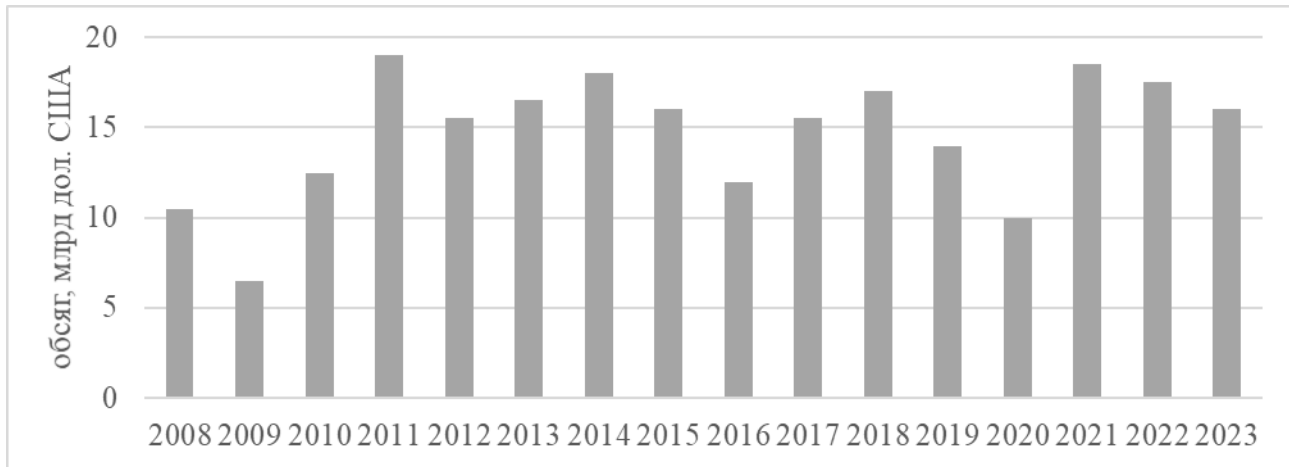

Рис. 1. Динаміка світового ринку мистецтва у 2008–2023 рр. [2]

Вплив NFT та блокчейн-технологій на ринок мистецтва відкриває нові можливості для встановлення цифрової автентичності творів та забезпечення прозорості транзакцій. NFT дозволяють створити унікальні цифрові активи, що підтверджують право власності, тоді як блокчейн забезпечує незмінну історію продажів і передач прав, зменшуючи ризик шахрайства.

Державна підтримка креативного сектору є ключовою передумовою для сталого розвитку арт-бізнесу. Уряди багатьох країн впроваджують програми грантової підтримки, податкові пільги та створюють інфраструктуру для розвитку галерей, музеїв та інших культурних установ. Такі заходи сприяють залученню інвестицій і стимулюють інновації [3].

Проблеми автентифікації та захисту авторських прав стають особливо актуальними в умовах цифровізації мистецтва, коли копіювання та розповсюдження фальшивих робіт набуває масштабів. Традиційні механізми захисту часто не відповідають швидкості розповсюдження цифрових даних, тому важливо інтегрувати новітні технології, такі як блокчейн, для фіксації прав та ідентифікації оригіналу. Гармонізація національних і міжнародних правових норм, вдосконалення систем ідентифікації авторства та впровадження ефективних заходів

проти піратства є ключовими завданнями для забезпечення довгострокової стабільності та інвестиційної привабливості арт-бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Цифровий вимір інноваційно-інформаційної економіки: монографія / В.М. Тарасевич та ін. ; за ред. В.М. Тарасевича. Дніпро : Економіка, 2021. 447 с.
2. The ART market in 2023. Artprice.com. URL: <https://www.artprice.com/artprice-reports/the-art-market-in-2023/state-of-the-market?utm>. (дата звернення 18.03.2025).
3. Самійленко Г.М. Креативна економіка: теоретичні засади та особливості її функціонування в умовах становлення нової економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 2. С. 31-42. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/219366>.

Канд. екон. наук Скрипник Н. Є., Пантюшкова Р. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОЇ МІГРАЦІЇ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН

Міжнародна міграція робочої сили є важливим фактором, що впливає на глобальний ринок праці та діяльність транснаціональних корпорацій. Зростання темпів міграції призводить до змін у структурі робочої сили, що створює як виклики, так і можливості для бізнесу. Одним із ключових аспектів є «відтік мізків» з країн, що розвиваються, до розвинених держав. Це явище призводить до втрати висококваліфікованих фахівців у країнах-донорах, що може стримувати їхній економічний розвиток. Водночас, приймаючі країни отримують додатковий інтелектуальний ресурс [1].

Для глобальних корпорацій міграція відкриває можливості доступу до різноманітного та кваліфікованого персоналу. Це дозволяє підвищити інноваційний потенціал та адаптивність до змінних умов ринку. Однак, інтеграція мігрантів в корпоративну культуру може бути складною через культурні та мовні бар'єри [2]. Крім того, міграція впливає на демографічну ситуацію